

In temptatōibz sustinere: sic ei nio  
to durius esset ad illas ineptias re  
uolare: qz tona osuetudo puenerat  
in naturaz. **E**xercete vob in doctri  
na ista. et attendite formā illā quā  
vidistis in eo et audistis: vt ab euz  
pueniat ad quē ipse puenit qui est  
benedictus in secula.

**In dedicatōe ecclesie sermo. j.**

**H**estiuitas hodierna ffit tā  
to nobis debet esse deuoti  
or: qm familiarior ē. **N**ā ce  
teras qdē sctoz solēmitates cum  
ecclis alijs habemus cōmunes: hēc  
vero sic nobis est ppria: ut necesse  
fit vel a nobis eā vel a nemine cele  
brari. **N**ostra est. qz de ecclesia no  
stra: magis aut nra: qz de nobis ip  
sis. **M**iramini forsitan et erubescitis  
celebrari festa de vobis: s; nolite fie  
ri sic equ9 et mulus: qbus nō est in  
tellectus. **Q**uid enī lapides isti po  
tuerūt sctitatis habere: ut eorum  
solēnia celebremus. **D**abēt vtiqz scti  
tate: s; ppter corpa vra. **A**n ve  
ro corpa vra sancta esse quis dū  
bitet: q templum sancti spūs sūt vt  
sciat vnusquisqz possidere vas suum  
in sctificatōe. **I**taqz sctē sūt aie  
ppter inhabitatē spūs dei in vobis:  
scta sūt corpa ppter aias: sancta ē  
etiā ppter corpa dom9. **A**dhuc cer  
te corruptibili tenebat in carne et  
in corpe peccati: in quo et s;ue abs  
ulterij crimē admisit: illius aia q di  
cebat. **C**ustodi animā meā qm san  
ctus sum. **M**irabilis plane de9 in scti  
tis suis: nō modo in celestibz: s; eti  
am in terrenis. **V**trobiz sctos ha  
bet. et in vtrisqz mirabilis est: illos  
qdē beatificās. istos sctificās. **A**n  
expimētū queritis eius de qua loq  
mur sanctitatis: et sanctoz vobis

istorū mirabilia desideratis ostēdis  
**M**ulti certe ex vobis a peccatis et  
vicijs in qbus cōputruerunt tanq  
iumenta in stercore suo exire viriliē.  
et quotidie impugnātibz eis potē  
resistūt: iuxta apostolū q de sanctis  
loquēs vtiqz qualuerūt inqte de in  
firmitate: Fortes facti sūt in bello.  
**Q**uid mirabili9 qm is q pri9 vix per  
bibuū poterat a cōmessatōibz et  
ebrietatibz a cubilibz et ipudicijs  
ceterisqz similibz et dissimilibz vicijs  
cōtinere: nūc ab eis continet multis  
annis. tota vtiqz vita suas. **M**as  
ius miraculum qm tot iuuenes. tot  
adolescētes. tot nobiles. vniuersi de  
niqz quos hic video. velut in carce  
re aperto tenētur sine vinculis. solo  
dei timore cōfixi: q in tanta pseue  
rāt afflictōe permitēte vltra vtutē  
hūanā. supra naturā. ostra osuetu  
dinē. **I**pi credo videtis quāta iam  
possemus inuenire miracula: si per  
scrutari singillatim liceret singlo  
rum exitū de egipto. et deserti viā:  
id est abrenūciatōem seculi: introi  
tum monasterij: in monasterio con  
uersatōnem. **Q**uid vero sūt hēc. nisi  
manifesta inhabitatō in vobis spi  
ritus sancti argumētas. **N**ā habita  
re in corpe aiaz pbat vitales mot9  
corpis: habitare in aia spūm pbat vi  
ta spiritualis. **I**llud ex visu et auditu  
dimoscit: illud ex caritate et hūilita  
te ceterisqz vtutibz. **V**ra ē igit frā  
tre: carissimi. vra est hodierna fe  
stiuitas: vos dedicati estis domio:  
vos elegit et assumpsit in proprios  
**T**ibi inquit propheta derelictus ē  
pauper: orphano tu eris adiutor.  
**Q**uam bene commutastis dilectissi  
mi quicquid habere potuistis in se  
culo: quādo nūc relinqndo ea. ppi  
esse meruistis auctoris seculi: et euz

habere propriam possessionem qui sine  
dubio portio et hereditas est suorum.  
**R**egis enim sicut dixerunt filii iniqui-  
tatis beatus populus cui haec sunt.  
Temporalia scilicet quae promiserat promptuaria  
eructantia ex his in illud oues fetose  
et filia: non inquit beatus populus cui haec sunt:  
sed beatus populus cuius dominus deus e-  
ius. **V**idete ergo si non dignum sit: ut  
festum agamus diem quo nos as-  
sumpsit in proprios et inuestiuit se pro-  
misteriales et vicarios suos: ut fiat  
sicut iam olim promiserat ego inquit  
in medio eorum ero eorum deus: nos  
autem populus eius et oues pascue ei-  
us. **I**n enim domus ista per manus po-  
tificum dedicata est domino: propter nos  
sine dubio factum est non solum qui  
praesentes fuimus: sed et quicumque usque  
in finem seculi domino sunt in hoc loco  
militaturi. **I**n nobis proinde spirituali-  
ter impleri necesse est quae in parie-  
tibus visibiliter praecesserunt: et si uul-  
tis scire haec utique sunt: asperio in-  
scriptio: inunctio: illuminatio: benedi-  
ctio. **H**ec utique in hac visibili domo  
fecere pontifices: haec et Christus affi-  
ciens pontifex futurorum bonorum in  
uisibili quotidie operatur in nobis.  
**P**rimo siquidem aspergit nos proso-  
pe mundemur lauemur: dealbemur:  
dicaturque de nobis: quae est ista quae  
ascendit dealbata. **L**auat inquam  
nos in offensione: lauat nos lacrima-  
rum imbri: lauat furore penitentie:  
magis autem nos aqua illa preciosa quae  
de fonte pietatis id est ab eius la-  
tere emanauit. **A**spergit nos proso-  
pe quae humilis herba et peccatoris  
purgatiua: aqua sapientie salutaris  
quae est timor domini. **I**nitiu sapientie et  
fons vite: etiam cōdimētum salis ad-  
miscens: ne sit insipidus timor sine  
spe: sine deuotione. **N**on solum autem sed in

scribit digito dei in quo eiciebat de-  
monia: haud dubium quoniam in spiritu  
sancto. **I**nscribit inquam legem suam  
non iam in lapide sed in tabulis cordis  
carnalibus: prophetica implens promissio-  
nem qua se pollicitus est ablatum  
cor lapideum et carneum cor esse datu-  
rum: id est non obstinatum non iuda-  
icum: sed piū et mansuetum: sed tractabi-  
le sed deuotum. **B**eatus quoniam tu erudie-  
ris domine: et de lege tua docueris eum.  
**B**eaati inquit qui docti et maiores sunt  
mandatorum eius: ad faciendum ea. **A**lio  
quoniam scienti bonum et non facienti pecca-  
tum est illi: et seruus sciens uoluntatem  
domini sui et non faciens: plagis uapula-  
bit multis. **V**nde necesse est ut uen-  
ctio spiritualis gratie adiuuet infirmi-  
tatem nostram: obsequiarum et multimo-  
de penitentie cruces deuotionis sue  
gratia limiens: quoniam nec sine cruce seque-  
mur Christum. et sine uenctioe crucis asperi-  
tatem ferre quis posset. **I**unc est quod  
multi abominantur et fugiunt penite-  
tiam: crucem quidem uidentes: sed non etiam  
uenctioem. **V**os qui expropti estis ecce  
scitis quoniam uere crux nostra mundata est:  
et per gratiam spiritus adiuuatis suauis et  
delectabilis est penitentia nostra: tut-  
ita dicam amaritudo nostra dulcissima.  
**A**t postquam uenctio gratie huius praecesserit  
iam lucernam suam Christus non ponit  
sub mobio sed super candelabrum: quoniam tempus  
est ut luceat lux nostra coram homini-  
bus: et uideant opera nostra bonam et glo-  
rificent primum nostrum quod in celis est. **T**am-  
vero benedictionem quidem exspecte-  
mus in fine: quoniam aperiet manum suam et  
implebit omne animal benedictione.  
**N**am in quatuor promissis merita ostant:  
in benedictione sunt premia. **I**n benedictione  
tota complebitur gratia sacrificatoris: quoniam  
iam in tomum transferimus non manuscritum: et  
nag in celis. **T**ota est quae ostendit uiuis

ex lapidibus: angelis scz et homi-  
nibus. **S**imul enī edificatio et debi-  
catio ip̄a oplebit̄. **D**istincta nimirū  
ligna et lapides domum non faciūt:  
nec in eis habitare quis potest. **S**o-  
la vero cōiūctio domū facit. sic cele-  
stium sp̄rituū p̄fecta v̄mitas. sine ul-  
la sibi diuisione cōnexa. **I**ntegram  
et cōgruā deo reddit habitatōez:  
quā ineffabiliter beatificat inhabi-  
tans gloria maiestatis. **Q**uis enīz  
sic sciret vniuersa regū consilia.  
aut quis eoz om̄ia dicta vel facta  
sic nosset. quō palacij ligna et lapi-  
des: si nō deesset illis intelligētie sē-  
sus. **I**taq; celestis illius curie lapi-  
des viui ac ratōnabiles diuinis in-  
terfūt cōsilijs: et trinitatis misteria  
nōrūt: audiūtq; verba ineffabilia q̄  
non licet homini loqui. **B**eatī q̄ ha-  
bitāt in domo tua dñe: in secula se-  
culorum laudabūt te. **Q**uāto enim  
plus vident: plus intelligūt. pl̄ ag-  
noscūt: tātō plus diligūt. tātoma-  
gis laudāt: tātō amplius ammirā-  
tur. **V**erū q; coherere quidem sibi  
domū illā et p̄fecte connexam esse  
iam diximus: superest et iūcturā et cō-  
nexionē ip̄am aliquaten⁹ exprima-  
mus. **L**egimus ī ysaia. glutino bo-  
num est. **D**uplici igitur coherēt la-  
pides illi glutino: cognitōis ple-  
ne: et p̄fecte dilectōis. **T**ātō liqui-  
dem maior: ad se inuicē dilectōe co-  
pulātur. quāto ip̄i caritati que de-  
us est viciniores assistūt: s; nec vlla  
separāe eos ab inuicē suspiciō potest:  
vbi nihil om̄ino qd̄ in altero sit al-  
terū latere patitur penetrās om̄ia  
radius veritatis. **Q**uomā enim qui  
adheret deo vnus sp̄s est cum eo  
nihil dubiū est: quā p̄fecte adhe-  
rēt ei beati sp̄ritus cū eo piter et  
in eo penetrent vniuersa. **A**d hanc

domū si pl̄uere desideras: si deupi-  
scit et deficit anima tua in atria bo-  
mini: si cum ap̄xeta clamas. vnam  
petij a domo hāc requāre inhabi-  
tem in domo dñi om̄ibus diebus vi-  
te mee: ipsum nihilominus imitare  
ap̄xetam: qui sicut iurauit dñō v-  
tūz vult deo iacob: si introiero ī ta-  
bernaculū domus mee et cetera. **S**z  
hinc alio sermone nobis tractādū  
erit: quod dñs ipse donauerit.

**Sermo secundus vnde supra.**

**O**lim rex gloriofus et ap̄xeta  
domini dauid sād⁹ religio-  
sa quadā cogitatione cepit  
moueri. indignū iudicās q̄ nullam  
adhuc dominus sabaoth domū ha-  
beret in terris: ip̄e vere domū inhabi-  
taret regie dignitatis. **N**oc ip̄m  
fratres nos q; decet cogitare fides:  
liter: et viriliter effectui mācipare.  
**N**am q; licet deo placuerit cogita-  
tio illa ap̄xete: opus tamen reser-  
uatū est salomoni alia: ratō est: nec  
breui hora simul possumus explica-  
re. **T**am vero o anima tu quidē sub-  
limi ī domo habitas que a deo tibi  
fabricata est corpus hoc dico: qd̄  
sic cōpexit. quod sic aptauit. qd̄ sic  
ordinauit: vt gloriose in eo et dele-  
ctabiliter habitares. **S**ed t̄p̄i cor-  
pori domū fecit excellam aptissimā  
et decoram: dico autē sensibile hunc  
et inhabitabile mūdū. **N**ōne ḡ indi-  
gnū reputas vt tibi ipse fecerit do-  
mum: tu vero ei templū edificare  
dissimless. **A**d hec domum quidez  
habes: s; certa esto qm̄ in breui ca-  
sura est domus tua: et tu nisi p̄p̄  
puideris aliā eris pluuię vento et  
frigori exponēda. **D**eu a facie fri-  
goris ei⁹ qd̄ sustinebis. **F**elix p̄mbe

et multum felix anima que dicere po-  
test: scimus si terrestris domus nostra  
huius habitatio dissoluatur: quod edi-  
ficatio habemus ex deo domum non  
manu factam eternam in celis. Propte-  
rea iam ne tederis o anima somnum  
oculis tuis. et palpebris tuis dormi-  
tationem: donec inuenias locum domini: ta-  
bernaculum deo iacob. Sed quod puta-  
mus frater: Vbi inuenies huius edificii  
locus: aut quis poterit esse archite-  
ctus? Nam visibile istud templum uti-  
quod propter nos factum est et nostram ha-  
bitationem. Neque enim altissimum in ma-  
nu factis inhabitat. **N**on ergo edi-  
ficabimus templum ei qui dicit et ve-  
re dicit: celum et terram ego impleo.  
Tribularer valde et anxietur su-  
per me spiritus meus: nisi quod audio eum  
de quodam dicentem quia ego et pater ad-  
eum venimus: et mansionem apud eum  
faciemus. Ita iam ubi paranda scio  
sit domus eius: quoniam non capit eum nisi  
ymago sua. Anima capax illius est: quod  
nimirum ad eius ymaginem est creata.  
Propter quod iam festina: adorna tha-  
lamum tuum sponse: quoniam complacuit domino in-  
te: et terra tua inhabitabit. Exul-  
ta satis filia spiritus: inhabitabit in te de-  
us tuus. Dic enim cum maria tua. Ecce  
ancilla domini: fiat michi secundum verbum tuum.  
Dic iuxta beate elisabeth verbum.  
Et vnde hoc michi: ut veniat maie-  
stas domini mei ad me. Quanta enim dei  
benignitas. Quanta dignatio quanta di-  
gnitas quanta gloria animarum: quod do-  
minus vniuersorum et quod nullam habet in-  
digentiam: templum sibi fieri iubet in illis.  
Itaque fratres toto cum desiderio et  
digna gratia actione studeamus ei  
templum edificare in nobis: primo quod  
templum solliciti ut in singulis deinde ut  
in omnibus simul inhabitet: quia nec  
singulos dedignatur nec vniuersos.

Primo igitur loco studeat unusquisque  
quod ne diffideat ipse a semetipso: quo-  
modo omne regnum in seipsum diuisum de-  
solabitur. et domus super domum cadet:  
nec intrabit christus ubi fuerint pari-  
etes declinati et macerie depulse.  
**N**one enim corporis sui domum integram  
anima vult habere: et exire illam ne-  
cesse est si fuerit a seipso membra dis-  
soluit. Videat ergo et ipsa si desiderat  
habitare christum per fidem in corde suo id  
est in seipso: sollicita caueat ne a se i-  
uicem membra eius diffideat: id est ratio  
voluntas atque memoria. Sit ergo si-  
ne errore ratio: ut bene congruat volun-  
tati. Tale enim voluntas amat. Sit et  
voluntas sine iniquitate: quoniam ratio ta-  
lem approbat. Alioquin si sese iudi-  
cat anima propter voluntatis prauitatem in  
eo quod per rationem probat. bellum intesti-  
num est. et discordia periculosa: quoniam vo-  
luntatem hominis. ratio semper fugillat. et  
accusat. et diiudicat: et odonat. Pro-  
pter quod dominus ait in euangelio. Esto  
consentientes aduersario tuo cito. dum es  
in via cum illo: ne forte aduersarius  
tradat te iudici: et iudex tradat te  
tormentoribus: et cetera. Sit etiam memoria  
sine sorte: ut nullus in ea peccatum  
maneat: sed non pura confessione et di-  
gnis fructibus pietatis deleatur. Alio-  
quin conscientiam in qua peccatum latet:  
et voluntas odit: et ratio execratur.  
Bonum proinde parat habitaculum deo.  
cuius nec ratio decepta. nec voluntas  
puerilis: nec memoria fuerit iniquata.  
Nam vero sic habentibus singulis etiam  
omnes nos coniecti et conglomerari  
necesse est: mutua utriusque caritate quod  
est vinculum perfectionis. Nam cognitio  
quod est perfecta. in hac vita haberi non  
potest: forsitan nec oportet. In cele-  
sti siquidem homo cognitio dilectionis  
est nutrimentum: hic vero esse poterat  
¶

detrimētum. Quis enim gloriabilis  
 tur castū se habere cor? Propterea  
 facile erat et cōfundi cognitum; et  
 cognoscētem offendī. Tū iocunda  
 erit cognitio: ubi macula iam non  
 erit. Illa g̃ dom⁹ cōnexa firmi⁹ est  
 tanq̃ in eternū māsura: hec tanq̃  
 tabernaculū bellatorū minus sibi p  
 fecte coheret. Illa nimirū dom⁹ le  
 ticia ē ista militia: illa dom⁹ laudis:  
 ista orōnis dom⁹. Nec in q̃ est vrbis  
 fortitudinis nr̃e: illa est ciuitas re  
 quiei nr̃e. Proinde si victoriosi fue  
 rimus hic: illic erimus gloriosi: ha  
 bentes loco galee brachia. scap  
 trum et palmā p gladio: p scuto  
 clamidē deauratā: p torace stolā io  
 cūditatis. Interim sane premi ma  
 gis q̃ perimi videtur vtilius: et su  
 stinere pondus clipei: et lorice: q̃ ma  
 ligni iaculis igneis vulnerari. A q̃  
 bus nos supna sua ptectione custo  
 diat qui est benedictus in secula.

Sermo tercius vnde supra.

**O**mus hec fratres eterni re  
 gis est oppidū: s̃ obsessū ab  
 inimicis. Quotq̃t igit̃ in ip  
 sus arma iurati sumus et ei⁹ militie  
 debim⁹ noīa: triplici nobis opus es  
 se nouerim⁹ apparatu ad custodiā  
 castrī hui⁹: munitōe videlicet et ar  
 mis et alimētis. Que est ergo muni  
 tio? Vrbis fortitudinis nr̃e syon ait  
 ppheta: saluator ponetur in ea mu  
 rus et antemurale. Murus cōtinen  
 tia: antemurale patientia est. Bo  
 nus cōtinentie est murus: qui sic vn  
 diq̃ circūdat et circūcingit: vt nec  
 piculorū fenestras nec p ceteros se  
 sus detur ingressus mortis. Bonū an  
 temurale patientie qd̃ pmos hosti  
 um sustinet impetus: vt inter pluri

ma tēptamēta stemus viriliter: et p  
 seueremus iugiter incōcussi. Vnicū  
 q̃ppe remediū est dū cōtinentia quat  
 tur et quodāmodo nutat obicē pa  
 tientia: et quātūcūq̃ ferueat sensus  
 peccati: negare omnimodo cōfessum.  
 In patientia vīa inquit possidebitis  
 aīas vīas. Ponit̃ ergo in ciuitate  
 saluator ip̃e murus et antemurale:  
 factus nobis a deo pater iusticia:  
 et pphete patientia sicut idē ait: qm̃  
 tu es patientia mea dñe. Murus in  
 q̃ ponitur in ouersatione: antemura  
 le in passione: ab omib⁹ carnis et se  
 culi p̃sētis illecebris abstīnēs. et ad  
 uersa sustīnēs fortit̃ vniuersa. Opor  
 tet aut̃ et arma parē. arma spūalia  
 potētia deo: nō moto ab resistēdū:  
 s̃ ab impugnādū q̃ et expugnādū  
 virilit̃ mimicū. Induite vos arma  
 turaz dei ait ap̃lus. et cetera. Quib⁹  
 enī putamus fr̃es? Grauis eq̃dē no  
 bis est inimici temptatio: s̃ lōge  
 grauior illi oratio nr̃a. Lebit nos  
 iniquitas ei⁹ atq̃ verus furia: s̃ m̃sco am  
 plius nr̃a eum simplicitas et miseri  
 cordia torquet. Humilitatez nr̃am  
 nō sustinet: vritur caritate nr̃a mā  
 fuetudine et obediētia cruciat̃. Itaq̃  
 vero nec fame quidē vigeri possu  
 mus ut hostib⁹ castrū tradere cōpel  
 lamur: qm̃ gr̃as deo nō venit super  
 nos terribilis illa cōminatio pphē  
 te imo dñi p pphētā: famis videlicet  
 et sitis. non panis et aque: s̃ audien  
 di verbū dei. Sic enī habem⁹. Nō in  
 solo pane viuit hō: s̃ in omī vbo qd̃  
 pcebit de ore dei. Itaq̃ nō nob̃ ali  
 mēta desūt. q̃ et s̃mōnes fr̃eq̃nter et  
 fr̃eq̃nti⁹ sacras lectōes audim⁹: et  
 inēdū q̃ spūritalis deuorōis gusta  
 mus delicias tanq̃ si catuli edāt de  
 micis q̃ cadūt de mēsa dñorū suorū:  
 celestes illos diuinas dico q̃ replēs

ab ubertate domus dei. **H**abemus etiam  
panem lacrimarum: quod licet minus  
suavis: optime tamen confirmat cor hominis  
**H**abemus et obedientie panem: de quo loquitur  
ab discipulo secundum dominum. me in quiescentibus  
est faciem voluntatem patris mei. **H**abemus  
supra omnia de celo panem vivum: corpus  
domini saluatoris: in cuius virtute fortitudine  
cibi omnis aduersus potestatem des-  
icitur fortitudo. **S**ic ergo munita est  
castrum domini fortitudo: ut nihil iam ti-  
mere oporteat: si tamen fideliter et viriliter  
agere voluerimus: ut videlicet nec  
perditores: nec pauci di: nec desides in-  
veniam. **N**am perditores quidem fiunt qui  
cumque in hoc domini castrum inimicos eius  
introducere moluntur: quales sunt veteres  
et de tractatibus deo odibiles: qui discor-  
dias seminant: nutriunt scandala. **S**icut  
enim in pace factus est locus domini: sic  
in discordia locum dyabolo fieri maius  
festum est. **N**on miremini fratres si duri  
loqui videor: quia veritas neminem pal-  
pat. **O**mnino perditorem sese noverit qui  
cumque est ille qui vicia quilibet in hac  
domu conat inducere: et templum dei  
spelunca vult facere demoniorum. **G**ras  
deo: non multos hic invenimus huius  
cemodi. **S**i tamen deprehendimus interduz  
forte nonnullos qui colloquantur hosti-  
bus et paciscantur. **F**edus cum morte:  
hoc est moliantur quod in eis est immi-  
nuere ordinis disciplinam: interpe-  
scere feruorem: turbare pacem: ledere cari-  
tatem. **V**erum nos quidem cauemus ab eis  
quatenus possumus: sic scriptum est de qui-  
bus: **I**hs autem non credebatur se eis.  
**D**ico autem vobis quia licet portetur mo-  
tus: sed portabunt cito graue iudicium: nisi  
si cito emendauerint: sic ergo damus  
moliuntur inferre. **Q**uid enim frater  
vanitati aut tepiditati seu cuiuslibet  
alteri vicio fidem suas opibus: et deo  
perconturam metiris. **O**ptimum certum ca-

strum tulisti christo: si inimicis eius tra-  
dideris claravalle. **O**ptimos ite sin-  
gulis annis et preciosis in oculis suis  
redditus accipit: et pernam multam  
quam hostibus eripit in hunc munitio-  
is sue locum solet inducere: et habet fi-  
duciam multam in fortitudine eius. **E**c-  
ce enim quos redemit de manu inimi-  
ci: et de regionibus congregavit eos: a  
solis ortu et occasu: ab aequilone et ma-  
ri. **Q**uibus ergo perditorem castrum huius per-  
ditorem deprehensus fuerit: neque enim latere  
aut fugere potest: quibus inquit pu-  
tas exponendum esse supplicium? **N**on  
virtutem ceterorum morte dampnabitur: ex-  
quisitis illis necesse est interire tor-  
mentis. **S**ed non modo plus immoror  
circa ista: credo melius deinceps ab  
hac tam execrabili perditione caue-  
bimus: studentes de cetero maiori  
solicitudine non attrahere sed repelle-  
re vicia quaecumque illa sint: seu carna-  
lia seu etiam secularia: ne perditorum no-  
tam: ne perditorum penam incurere me-  
reamur. **S**ecundo loco etiam illud cau-  
endum: ne quis forte pusillanimitate de-  
lectus fugiat a munitio: ibi tres  
pidans timore ubi non est timor: ubi  
vero summum periculum: insana temerita-  
te securus. **H**ostilibus enim manibus: ho-  
stilibus gladiis se exponit: quicumque  
est ille qui fugit: ac si ignorat quoniam ho-  
stes illi omnino carent misericordia: cru-  
deles quidem in alienos: sed multo cru-  
deliores in suos: quippe crudelissimi  
in seipsos. **T**am vero tertium quod periculum  
breuiter dico: quia hora preerit: dum  
vires ut dignum est salutis plurimum cu-  
pidus: diuersis morum infirmitatibus re-  
media diuersa conquirat. **Q**uid perdest  
si nec perdere castrum: nec relinquare ve-  
lis: sed legnis et desideriosis in eo per-  
maneat? **T**oto proinde animo: tota vir-  
tute commissum nobis castrum domini et

regis nostri māu tenere laborem⁹ :  
solliciti oīra oēs inimici versutias ⁊  
aduersus omnia ei⁹ machinamenta  
parati. sic sc̃ptū est: resistite diabo-  
lo et fugiet a vobis. Et quoniam  
scimus a quo dictū sit nisi dñs custo-  
dierit ciuitatē frustra vigilat q̃ cu-  
stodit eā. hūiliemur sub potēti ma-  
nu altissimi. nos et domū istaz tota  
deuotione eius miscēre cōmittētes:  
vt ip̃e nos custodiat ab omib⁹ in-  
sidijs inimicorū oīm. ad laudē ⁊ glo-  
riam nominis sui: quod ē benedictū  
in secula amen.

**Sermo. iij. vnde supra.**

**O**mnis laudib⁹ celebramus  
hāc diē: et festiuus eā gau-  
dīs honoram⁹. **N**ō si nec re-  
ligiosis cōpetit. nec sapientes decet  
ignorare quid veneretur. aut cele-  
brare qd̃ nesciāt: querēdū nobis ē  
in cui⁹ id agitur vel in quorū cōme-  
moratōne scōz. **N**ec vero id mihi  
ex me arbitror p̃sumendū: p̃ior lo-  
quar alter cui⁹ testimoniū mai⁹ sit:  
⁊ credibili⁹ videat⁹. **M**iramini forte  
cur ista p̃loquim⁹. cū ṽis sese obtuli-  
bus ecclesia p̃ns manifestius inge-  
rat: cui⁹ āniuersaria dedicatio cele-  
bra⁹. **Q**uis enī parietes ei⁹ sacros  
dicere vereat⁹: quos manus sacrate  
pontificū tātis sacrificauere misce-  
ri⁹. **E**xtūc q̃ ⁊ deinceps. sac̃tarum  
mihi lectōnū resultare frequentia.  
sac̃tarū oratōnum deuota murmu-  
rare susurria: scōz reliquiarū ho-  
norari beata p̃ntia: scōz spūum in-  
defessa noscitur custodiā vigilare.  
**D**icat forsitan. cetera quib⁹ euidē-  
tia sunt. s̃ quis angelicas sese vidis-  
se excubias gloriā⁹. **E**t si tu forte  
non vides: ē tñ q̃ videt: ip̃e q̃ mittit  
**Q**uis ille? **N**imirū qui loquit⁹ p̃p̃he-

ta⁹. **S**up muros tuos iherl̃m constitui  
custodes. **E**st quidē sur sū iherl̃m q̃ ē  
libera mater nostra: s̃ minime cre-  
diderim sup muros cōstitutos esse  
custodes. in cui⁹ laudib⁹ p̃p̃heta de-  
cantat: qui posuit fines tuos pacē.  
**T**u vero si id parū iudicas: perge  
audire quod sequit⁹ in testimonio  
p̃cedētī. **T**ota diē inquit ⁊ tota no-  
cte. nō tacebūt. **S**iquidē aduerrere  
est. vel ex h̃. nō hāc esse iherl̃m de q̃  
legisti. **P**orte ei⁹ nō claudētur p̃-  
diem: nox enī nō erit in ea. **T**lla ḡ  
iherl̃m nec vicissitudies patitur nec  
custodib⁹ eget: ñris potius custo-  
des necesse est. et diebus ⁊ noctib⁹  
deputari. **S**uper muros tuos iherl̃m  
cōstitui custodes. **B**enignus es to-  
mine. ñroz. nec hac fragili p̃tectō-  
ne murozū potes esse contentus: sed  
ip̃is hoīm platis hoīb⁹ angelicam  
q̃ custodiā supponis: vt muros de-  
fenset. ⁊ eos qui murozū ambitu cō-  
tinentur. **I**ta pater: qm̃ sic est pla-  
cītum ante te: sic necessariū nobis.  
**I**nsufficiēs enī est ministratio ñra:  
nisi et nobiscū et p̃ nobis ammi-  
stratozios spūs mittas: vt heredi-  
tatem capiam⁹ salutis. **Q**uid enim  
si nō videmus obsequiū: cū expiam⁹  
auxiliū? **Q**uid si nō meremur aspe-  
ctum: cum sentiamus effectū? **D**i-  
scimus certe vel ex hoc ip̃o inuisibi-  
lia visibilib⁹ p̃ferenda. **Q**ue enī vi-  
dētur t̃palia sūt: q̃ aut nō videntur  
et̃na. **D**eniq⁹ in inuisibilib⁹ visibiliū  
causa cōsistit: ut sc̃dm apl̃m inuisi-  
bilia dei p̃ ea q̃ fca sūt. a creatura  
visibili intellecta aspiciātur. **S**ic ni-  
mirū iudeos olim de inuisibili pecca-  
tozū idulgētia sem̃ israhel blasphe-  
mātes. sanitatis corpe signo visi-  
bili cōfutaui. **V**t sciatis q̃: fili⁹ ho-  
minis p̃atē habet in c̃ra dimittebī

peccata: tunc ait palitico tolle grabatū tuū. et vade in domū tuā. **Sic**  
et phariseū illū murrātem adū-  
fuit medicū q̄ saluē opabatur. et sic  
censetē lāguide qui saluabat ma-  
nifestis reuicē indicijs: obsequia mu-  
lieris enumerās. Errabat siquidē q̄  
tanq̄ adhuc peccatricē correbat:  
q̄ diuini mherēs vestigijs rigabat  
fletibz tergebat crimibz osculo pre-  
mebat: vngēbat vngēto. **Quis** eni  
crimina iā deleta recēseat: quis tan-  
genti succenseat: quis eam pecca-  
tricem censeat: que dum commissā  
deplorat odit iniquitatem: dum  
osculatur pedes dñi diligit iusticiā:  
et rurū duz tergit crimibz exhibet  
humilitatē: dū vngit vngēto man-  
fuerudines p̄fert. **Nū** quid possibi-  
le ē regnare peccatū in aīo cōtrito  
et spū ingemiscētī aut nō multa ca-  
ritas opit multitudinē peccōz. **Dis-**  
missa sūt ei peccata multa: qm̄ bi-  
lexit multū. **Merito** p̄inde iā nō pec-  
catricē iuxta tuā pharisee sētētiāz.  
s̄ s̄cta. s̄ discipula xp̄i vocabiē: a  
quo etiā multavita breui esse mētis  
et hūilis corde. **Nimirū** s̄ est quo in  
ap̄ba legisti. s̄ forsitā neglexisti:  
verte impios et nō erūt. **Sic** caristi  
mi sic et ant qu⁹ ille accusato fr̄m.  
si i q̄bz et vol erubescitis p̄terita pec-  
cata v̄ra. vobis improperet: ap̄lm  
audiet magnifice solātem v̄os et bi-  
cētē. **Hec** quibz fuistis. s̄ abluti  
estis: s̄ sacrificati estis: et illud. ha-  
betis fructū v̄m in sacrificatōnem  
finem verovitā eternā. **Et** manife-  
stus expmēs: templū dei ait s̄ctū  
est quod estis v̄os. **Nimirum** ipse ē  
cuius reuerentie primam in huius  
fr̄mōis p̄ncipio fuauim⁹ vocē. dū q̄  
rimus scōs quoz s̄ctimōie agra-  
tulamur deuotōe solēni. **Licet** enim

parietes hos et dici s̄ctos et esse fa-  
ciat ossecratō epōz. frequentatio sc̄p-  
turarū. instātia orationum. reliquie  
sanctorum. visitatio angelorum: mi-  
nime tñ eoz s̄ctitas ap̄ter se cre-  
dēda est honorari: quos nec ap̄ter se  
certū est sanctificari. **Quinimo** san-  
cta ē propter domos: corpa ap̄ter  
aias: aīe ap̄ter spūm habitantē. **Ne**  
q̄ hic dubitet q̄s cū inuisibilis eius  
gr̄e visibile nobis signū fiat i bonū  
**Dico** aut in eo qd̄ et ip̄i instar illi⁹  
euāgelici palitici surgitis: q̄ corpo-  
reū hoc grabatū. q̄ iacebatis lāgui-  
di. tam facile tollitis: q̄ demq̄ am-  
bulatis in domū v̄ram. **Illā** sane do-  
mū: de q̄ letamini dicētes cū ap̄ba.  
**In** domū dñi letātes ibim⁹. **O** am-  
rabilis dom⁹: et dilectis tabnaculis  
et atrijs occupisabilibz preferēda.  
**Quā** dilecta tabnacula tua dñe viz-  
tutū: occupiscent et deficit aīa mea in  
atria dñi. **Verū** multo magis beati  
q̄ habitant in domo tua dñe: in ses-  
cula seculorū laudabūt te. **Siquidez**  
glōsa dicta sūt de te: dom⁹ dei. **In**  
tabnaculis eni gemit⁹ est peniten-  
tie: in atrijs gustus leticie: in te sa-  
cietas gl̄e. **Hec** in q̄t est infima do-  
m⁹ oratōis: media expectatōis:  
tu gr̄arū actōis et laudis. **Felix** ap̄-  
h̄te q̄ hic declinauerit a malo qd̄ ē  
culpa. et fecerit bonū: vt illic a malo  
qd̄ ē pena libere: et te recipiat bo-  
nū. **Dic** nimirū p̄mitie spūs. illic di-  
uitie. in te plenitudo: vbi bona illa  
mēsura oferta et coagitata et super-  
fluēs de f̄m fin⁹ v̄os. **Dic** demq̄ fis-  
unt s̄cti: illic securi: in te beī. **Dic** si  
q̄dē p̄mitie spūs q̄ militātibz interi-  
proganē: s̄ctitas in querlatōe. pis-  
tas in intētōne: vtus in colluctatio-  
ne. **In** s̄ctitate oūsatōis peniten-  
tie fruct⁹ itellige: et corpalia que q̄  
p̄ iq̄

biuinozū exercitia mandatorū. **A**t  
qm̄ is nisi simplex fuerit oculus sim  
plicia esse nō p̄nt. necessario pietas  
intētōis ⁊ puritas cordis exigīt:  
neuel honoris ābitus v̄l laudis sub  
ripiat appetit⁹: s̄ solus ille desidere  
tur q̄ sol⁹ desideriu replet: ⁊ ad p̄p̄ij  
fōtis originē ois quā accepim⁹ gr̄a  
reūtā. **M**emēto tñ solā ex oib⁹ p̄le  
ueratiā corōari: nec eā facile posse i  
ter tot discrimia redicari: nisi mul  
tiplicē obtineas i eā multiplici col  
luctatōe v̄tutez. **N**ec in tabnaculis  
**P**orro in atrijs q̄ p̄ molestos ofli  
ctus amena iocūditate fouēdos ex  
cipiūt exeūtē: s̄ diuitie sp̄s erogā  
tur: req̄es a laborib⁹: securitas a sol  
licitudib⁹: pax ab hostib⁹. **T**pe enī  
āmōdo iaz dicīt sp̄s vt req̄escāt a  
laborib⁹ suis: q̄ tātō feruore ociūm  
hacten⁹ mēdicere: labores indicere  
ofueuit. **T**pe seorsū a curis faciet ⁊  
ab omī sollicitudine se q̄strabit: qui  
modo ofilia ponit in aia sua ⁊ sollici  
tam facit erga multa turbārī. **T**pe  
iaz parta victoria in pace in ibipm  
suauiter dormire p̄stabit: qui dū ad  
huc leo rugiens fremit. et ad vigi  
lias excitat. et accendit ad pugnā.  
**V**erū in hīs vt sup̄ tetigim⁹ libera  
tio magis a malo q̄ boni munera  
tio est: nisi q̄ dura nos n̄re necessita  
tis expiētia cogit absētā mali to  
in cumulos estimare: quēadmodū  
ofcia grauior immunitatē criminū.  
plenitubiez reputat s̄ctitatis. **D**ic  
aduertere est q̄ longe agim⁹ a fū  
mo bono: qui carere culpa iusticiā:  
carere miseria beatitudinē iudica  
mus. **A**bsit aut̄ vt talē quis putet  
vbertatē domus illi⁹ ⁊ torrentē v̄  
luptatis: et si q̄ sūt alia q̄ nec ocul⁹  
vidit nec auris audiuit nec i cor hō  
minis ascēbit: q̄ p̄parauit de⁹ di

ligentib⁹ se. **N**ec ergo audire velis  
o homo. q̄d auris hoīs nō audiuit:  
nec ab hoīe queras q̄d human⁹ nec  
oculus videt nec animus capit. **N**e  
tamen hic penitus taceamus. n̄am  
hāc patriā a longe salutātes tri  
plicē quādam odorari videmur po  
tentie scz ⁊ magnificētie. ⁊ gl̄e rec  
pmissionē. **S**iquidē homo erat. ⁊ fi  
lius capitiuitatis hui⁹ qui dicebat.  
**I**ntroibo in potentias dñi. **C**eterū  
nos scire possum⁹ q̄d sit infirmita  
te carere tanq̄ infirmitate circūda  
ti: q̄d vero sit v̄tute indui et potētā  
inroire nec modo potētiam. s̄ m̄l  
tam potētā. **F**orte ⁊ omnipotentiā in  
terim scire nō possum⁹. **C**lamat enī  
am testis fidelis: qz q̄s iustificauit.  
illos et magnificauit. **A**d magficē  
tiā eā p̄fēz quā p̄cedē deceat a ma  
gnitudīe cui⁹ nec finis nec nume  
rus est vtinā n̄re interim exiguita  
ti liceat expectare: nā estimare nō  
licet. **T**am vero ne ip̄ius quidē vere  
ri necesse est aut habere suspectam  
glorie p̄missionē: feliciē tūc et fidu  
cialiter hauriet gloriā. a cui⁹ inte  
rim appetitu tantis cōminatōib⁹  
deseris. **E**rit enī tūc v̄miciqz laus  
a deo secura certe et sēpiterna. si  
nis pariter et discriminis expers: et  
vt sc̄ptū est: iocūda decoraqz lauda  
tio. **E**ya ergo fr̄es. virilē interim i  
tabnaculis militem⁹ vt suauiter de  
inde in atrijs q̄escamus: vt nouiss  
me i domo sublimē gl̄emur: cū mo  
mentaneū is et leue tribulatōis no  
stre sup̄ mobū in sublimē eternum  
ponbus gl̄e opabiē in nobis cū i to  
mino laudabimur tota die: in veri  
tate vtiqz nō in vanitate.

**Sermo quintus vnde supra.**

**E**tiam hodie Fratres solem  
nitatē agim⁹ p̄clarā. Atz  
ib quidez facile dixerim. q̄ si  
p̄gite querere cui⁹ facti. illud forte  
las nō ita. Quoties enī apostoli seu  
martiris vel p̄fessoris alicui⁹ mēoria  
celebrat: haud difficile ē dicē cui⁹.  
ut puta b̄i p̄tri. stephani glosi.  
aut scz p̄ris n̄i b̄n̄dicti: vel alicui⁹  
ceterū magnorū p̄ncipū magne cu  
rie celi. Nūc vero nulli⁹ eorū solē ni  
tas agit. agit tñ nōnulla solēnit as.  
Nec mō nōnulla: q̄ nō parua. Et si  
iam vultis audire: festiuitas est do  
mus b̄ni tēpli dei. ciuitatis regis et  
ni: sponse xp̄i. Nemo sane ambigit  
scām esse sponsā s̄cti scōrū: et omni  
celebratīf honore dignissimā. An  
vero domū dei scāz esse q̄s dubitet:  
de qua legi⁹. domū tuā decet scītus  
ho: Sic et scīm est tēplū eius mirabi  
le in eq̄tate: q̄ et ciuitatē scām iohā  
nes sese vidiſſe testat. Vidi inquit  
scām ciuitatem iherl̄m nouā descēdē  
tez de celo: a deo patā. tanq̄ sp̄sā  
ornatā viro suo. In quibz sane v̄b̄  
apire cepi iam. q̄s adhuc fateor  
dissimulare volebā. Dico aut q̄ ea  
dem sponsa que ciuitas q̄ et templū  
q̄ domus in h̄lomin⁹ fit. Neqz id  
mirū: p̄stīm cū familiē vñ fit. q̄ se ei  
et sponsū dignat⁹ et regē et deū et  
patrē familias exhibere. Necdum  
tñ vobis arbitroz satisfactū. donec  
euidenti⁹ q̄ domus hui⁹ p̄rissamī  
lias. q̄s hoc templū dei. q̄ ciuitas re  
gis istī: q̄ nam deniqz huius glosi  
sponsi sp̄sā dici esse meruerit audi  
tis. At ego sup hoc quidē nō pa  
rū vereor loqui quid sentiā. ne quē  
v̄m q̄s abfit. aut min⁹ hūiliter au  
dire otingat: ne quis forsitan ab h̄s  
auditorio. aut elatus p̄ magnitudi  
ne gl̄e. aut incredulus exeat pre pu

illatimitate sp̄s sui. Opto enī sēp  
vos et fideles et hūiles inueniri: q̄s  
vtrūqz fūmope fit necessariū ad sa  
lutē. Solis namqz humilibz ip̄e dat  
gratiā: cui etiā sine fide placere im  
possibile est. Opto igit et omimobis  
cupio ut et puulos et magnos: imo  
vt pl⁹ miremi. et nihil taliq̄d et grā  
de aliq̄d et v̄s exhibē curetis. Neqz  
enī sine magno aīo bōa illa taz ma  
gna cape. aut v̄m facē poteritis re  
gno celozū. nō plus q̄ idē celozū re  
gnū inire: nisi oūsi fueritis et effi cia  
mini sic puuli. Nō sū hō p̄fundi sen  
sus: nō possū vobis q̄s non gustau  
erim eructuare. Dicā tñ quid inēdū  
in me sentiā aditari: vt si q̄s forte  
sibi vtile iudicauerit imiteſ. Nē enī  
oliz p̄suasū ē mihi. vt miserear aīe  
mee placitur⁹ eximē deo meo. Fre  
q̄nt de ea cogito: v̄tīnā aut magis  
sēp liceret. Erat qñ id aditari mi  
nime libebat: nēpe q̄ min⁹ si tñ mi  
n⁹ et nō magis minime diligere eaz  
Quō enī amat quis cui⁹ mortem  
amat. Quod fuit verū est et indub  
itable mors aīe iniquitas est: abso  
lutā p̄mte liquet esse sētētā. q̄ in  
q̄tatē q̄ diligit obit aīam suā. Ote  
ram ergo eā et obissem adhuc. nisi  
hoc mihi q̄s cūqz amoris eius mītiū  
is qui prior eā dilexerat cōtulisset.  
Ip̄s p̄mte b̄nficiū nōnūquā de ea  
cogitās. videor mihi i ea fateor ve  
lut duo quedā seraria inuenire. Si  
ip̄am put in se est et ex se est iuxta  
reueritatē intueor: nihil de ea verū  
us sētire possum: q̄ ad nihilū eē re  
ductā. Quid modo necesse ē singu  
las ei⁹ miseras numerare. q̄ fit one  
rata peccatis. obfusa tenebris. irre  
rita illecebris. puriēs occupatīf.  
obnoxia passiombz impleta illusio  
nibz: prona sēp ad maluz in viciū

omne pelluis. postremo totius ofu-  
sionis et ignominie impletas. **N**imirū  
si ipse quod iusticie nostre. omnes ad lu-  
men veritatis inspecte. velut pānus  
menstruate inueniuntur: iniusticie  
deinceps quales reputabuntur. **S**i  
lumē quod in nobis est tenebre sunt.  
ipse tenebre quāte erunt. **F**acile est  
cuique nostrū si sua plenius vniuersa  
et sine dissimulatione vestiget et iudi-  
cet sine acceptōne psonae attestari p  
omnia apostolice veritatis et liber p-  
clamare: quod se putat aliquid esse cū  
nichil sit. ipse se seducit. **Q**uid ē ho-  
mo quod magnificas eū. ait fidelis et  
deuota ofessio: a quod apponis erga  
euz cor tuum. **Q**uid. **S**ine dubio va-  
nitati similis factus ē homo: ad ni-  
hilū reductus est homo: nichil est  
homo. **Q**uō tamen penitus nichil ē  
quē magnificat deus. **Q**uō nichil er-  
ga quē appositū est cor diuinū. **R**e-  
spiremus fratres: et si nichil sumus  
in cordibus nostris: forte i corde dei po-  
test aliud latere de nobis. **O** pater  
misericordiaruz: o pater miserorū:  
qui apponis erga euz cor tuū. **S**cio  
scio: vbi est thesaurus tuus. ibi et cor  
tuū. **Q**uō ergo nichil sumus: si thesau-  
rus tuus sumus. **O**ēs gētes quasi nō  
sint sic sūt aī te: et tanquā nichilūz in  
ane reputabūtur. **S**ic quē aī te:  
si nō sic in te. **S**ic in iudicio verita-  
tis tue: si nō sic in affectu pietatis  
tue. **N**imirū vocas ea que nō sūt: tā-  
quā ea quod sūt. **E**t nō sūt ergo. quod quod non  
sūt vocas: et sūt: quod vocas. **L**icet enī  
nō sint quātū ab se apud te sūt: vti  
quod iuxta ap̄lm nō ex opibz sed ex vo-  
cāte. **S**ic nimirū sic cōsolaris in tua  
pietate. quē in vitate tua hūiliasti:  
et magnifice dilate in tuis: quod me-  
rito angustia in visceribus suis. **S**i quod  
deum vniuersie tue miscdia et veris

tas: requirētibus testamētū tuū et te-  
stimonia tua. **T**estamētū vtiq; pie-  
tatis: et testimonia veritatis. **L**ege  
homo in corde tuo. lege intra teip-  
sū de teipso testimonia veritatis: etiā  
hac cōmuni luce iudicabis te in di-  
gnū. **L**ege in corde dei testamētū.  
quod firmatū ē in sāguine mediato-  
ris et inuenies quod longe aliud spe pos-  
sitere quod retinere videris. **Q**uid ē in  
quit hō: quod magnificas eū. **M**agnus  
vtiq; si in illo: siquē magnificat ab  
illo. **A**ut quō nō magnus apud illū:  
cui tā magis cura ē de eis. **I**pi enī cu-  
ra ē de nobis: ait ap̄ls petr⁹. **E**t pro-  
pheta. **E**go autē medic⁹ sū et paup:  
dñs sollicitus est mei. **P**lane artifi-  
ciosa cōnexio vtriusque cōsideratōis:  
quod velut vno momēto descēdens pa-  
riter et ascēdens. et paupem et men-  
dicū: et deum p se sollicitū vidit. **A**n-  
gelicū est istud ascēdere et descēde-  
re simul. **V**idebiris ait angelus ascē-  
dentes et descēdētes sup filiū homis.  
**N**eq; enī talis aliqua vicissitudo  
in eorum ascensionibz et descensionibz  
est: simul et mittūtur in ministē-  
riū ppter eos quod hereditatē capiūt  
salutis. et assistūt vultui maiestatis:  
deo miscditer pudente: vt et nobis sit  
cōsolatio et eis cōbulatio nulla. **A**lio-  
rum quā equanimie pateretur ab  
illo vultu glie in quē sp pspicere de-  
siderāt: ap̄ nos vel ad modicū. se a-  
paris. **D**emq; ip̄az audi in euāgelio  
veritatē. **A**ngeli eorū ait haud bu-  
biū quā puulorū in celis se pvidēt  
faciē p̄ris: sic videlicet puulorū custo-  
die deputati. ut nō p̄uati villo mo-  
do b̄titudine sua. **D**ixit est quod iohā-  
nes sanctus ciuitatē iherosolym descēden-  
tem vidit: stantē nō potuit intrare.  
**E**t aduerte quod descendentē dixerit  
non cadētem. **C**ecidit enī quod non

minima pars ciuitatis illius: **S**ed ea quae  
dem minime sancta: quippe cui gra-  
uissimus casus fuit quod totius inimi-  
ca facta est sanctitatis. **V**erum hanc quae  
de ruinam et terribilem casum iohannes  
videre non potuit quia necdum erat: sed vi-  
dit verbum quod in principio erat. vidit  
principium quod apostolis loquebatur: vide-  
bam iherusalem tanquam fulgur cadentem  
de celo. Itaque pars illa quae cecidit  
a deo reparanda est. cum implebit ru-  
inas et reedificabit muros iherusalem:  
non tamen ex his quae ceciderunt. **N**ec autem  
quod descendens apparuit iam parata  
erat: sic seculis adiunxit: a deo patet  
Siquidem quod descendit non cadunt an-  
geli sancti diuina praeparatio facit: a  
quo nimirum haec ipsa eius voluntas praeparata  
est et facultas. **V**erum non solum  
administratio: sed et missos in mini-  
sterium quod apostolus testatur. **Q**uid mi-  
nietur angelos: pro quibus et ipse a pa-  
tre voluit mitti. **Q**uid mihi pro eis melius  
nec celos: pro quibus ipse quod celorum rex  
inclinauit se ita ut digito in terram  
scriberet: **D**omine inclina celos tuos.  
Parum est. **E**t descendit. **Q**uid ultra?  
**V**t quod descendit. **F**aciat etiam co-  
scendere sibi. **C**eterum ut iam dixi an-  
gelicus ascensus et descensus caret  
vicissitudine: nos autem motu hoc modo  
illac versari necesse est: quod nec supra  
diutius stare liceat: nec expediat in-  
fra longius demorari. **A**scendunt autem  
ad celos et descendunt usque ad abissi-  
los: anima eorum in malum tabescebat. **V**t  
quod habet. **P**ropterea sane anima eorum in  
malum iterum plures tabescit quod delectat in  
bonis: quod habet in re. illa vero tamen in spe vi-  
deatur haberi. **Q**uis poterit saluus  
esse dicunt discipuli saluatoris? **E**t il-  
le. **A**pus homines hoc impossibile est: sed  
non apud deum. **N**ec tota fiducia no-  
stra: haec enim consolatio nostra: sed tota

ratio spei nostre. **S**ed de possibilitate tam  
certi. de voluntate quod agimus? **Q**uis  
scit si est dignus amore an odiosus? **Q**uis  
nouit sensum dei: aut quis consiliarius  
eius fuit? **I**dic iam plene fide nobis  
subuenire necesse est. **I**tem oportet succur-  
re pietate: ut quod de nobis latet in cor-  
de patris. nobis per ipsius spiritum re-  
ueletur: et spiritus eius testificans per  
suadeat spiritui nostro quod filij dei sumus.  
**P**ersuadeat autem vocante et iu-  
stificando gratis per fidem: in quibus  
nimirum velint medius quibus transi-  
tus est ab eterna predestinatione ad  
futuram magnificationem. **P**ropterea  
sane geminas illam considera-  
tionem. alteram quidem iudicii et  
veritatis: alteram vero non incon-  
grue vocari credimus fidei et pietatis.  
**N**ec mirabile in hominis qualitate tam  
difficili reperiri si tolleretur abutras. **Q**uoniam  
tamen ipsa eius suba quem videtur di-  
uersitas naturarum. **Q**uid enim vi-  
ta sublimius? **Q**uid vero humiliter  
limo terre? **Q**uam profecto tam di-  
scolorantium in homine coherens  
rerum. ipsos quod sapientes seculi hu-  
ius arbitror non latuisse cum homi-  
nem diffinirent. animal rationale  
mortale. **M**irabilis siquidem copula  
rationis et mortis: mira societas discre-  
tionis et corruptio. **S**ic nimirum sic in  
moribus. sic in affectibus. sic in studiis  
hominum non minor. **F**orte et amplius ostende-  
tas inuenire: ut si tota puritate seor-  
sum intuearis. ac rursum quicquid boni vi-  
des inesse ostendes singillatim: plenum  
censeas esse miraculo quod tam abusa que-  
nerit. **I**nde homo nunc quod barionas:  
nunc vero sanathas mereat audire. **N**o-  
li mirari hoc. **R**ecolite ex euange-  
lio cui dictum sit et verumque in veri-  
tate: nam verumque ab ipsa veritate dictum:  
propter quod beatus es symon bariona:

nec mſto poſt. vade retro ſathanaſ  
**V**nus ergo vtrūq; et ſi non vtrūq;  
 ex vno. Illud enī ex patre. iſtud ex  
 hoīe: ipſe tñ vtrūq; erat. Vnde bar  
 iona: Quia non caro nec ſanguis:  
 ſ; pat̄ ei qđ locut⁹ eſt reuelauit. Vñ  
 ſathanaſ: Quia ſapuit q̄ erāt homi  
 nū: nō que dei. Tam ſi vtrāq; cōſide  
 ratōne diligēter inſpexerim⁹ nos  
 quid ſumus: imo in vna q̄ nihili. in  
 altera q̄ magnificati. quippe p̄ q̄  
 bus etiā ſollicitudinem gerat tāta  
 maietas et cor ſuūz poſuerit erga  
 nos. puto temperata videt̄ gloria  
 tio nra: ſ; forſitan magis aucta eſt  
 ſolidata tñ: vt nō in nobis ſ; in dño  
 glēm: qđ nimirū in iſ ſeculo reſpi  
 cere eſt vt dicam⁹. Si decreuerit ſal  
 uare nos: cōtinuo liberabimur. Ex  
 hoc iā in illa ſupiori ſpecula. vñ pau  
 lulū immorātes q̄ram⁹ domū dei: q̄  
 ramus tēplū. q̄ramus ciuitatē: que  
 ram⁹ et ſpōſā. Neq; enī oblitus ſuiz:  
 ſ; cū metu et reuerētia dico. nos ſu  
 mus. Nos in q̄ ſum⁹: ſ; in corde dei.  
 Nos ſumus: ſ; ipſius dignatione: nō  
 dignitate nra. nō vſurpet qđ dei ē:  
 vt nō apponat homo magnificare  
 ſeipm: alioquin qđ illi⁹ erat Faciens  
 de⁹. exaltātē ſe hūiliabit. Quob ſi  
 et nos puerili animoſitate grācis  
 ſaluari volumus: merito nō ſaluam⁹.  
 Excludit miſerie diſſimulatio miſer  
 ratōez: nec dignatō locū habet vbi  
 fuerit p̄ſumptio dignitatis: puocat  
 vero cōpaſſionē hūilis cōfeſſio paſ  
 ſionis. Sane iſ ſola facit. vt nos ipſe  
 tamq̄ diues paterfamilias alat in  
 fame: et ſub eo panib; abūdātes in  
 ueniamur p̄ dom⁹ ei⁹: cui nunq̄ de  
 eſt alimonia vite. Et merito q̄ do  
 mū ſuā domū oratōis eſſe diſſimiat.  
 q̄ et hoc ap̄tetrico ſatis videt̄ testi  
 mo nio uenire: qui ab ipſo nos in oratō

nibus vtiq; tibi abdo pane lacrima  
 rum: et in lacrimis potum allerit ac  
 cepturos. Ceterū iuxta eūde; ap̄he  
 tam ſic ſup̄ qđ meminim⁹. domū iſtā  
 decet ſāctitudo: ut videlicet penitē  
 tie lacrimas puritas cōmētie comi  
 tetur: et q̄ iam dom⁹ eſt fiat ſubinde  
 et templū dei. Sancti eſtote inquit:  
 q̄ ſcūs ſū dñs de⁹ vñ. Et apoſtol⁹.  
 Neſcitis quia cor p̄avia templū ſūt  
 ſpūs ſācti: et ſpūs ſanctus habitat  
 in vob; Si qđ tēplū dei violauerit:  
 diſperdet eū deus. Nunquid tñ vel  
 ipā iam ſāctimonia ſufficit. Pax qđ  
 neceſſaria eſt: ap̄lo teſte q̄ ait. Pa  
 cem ſectamini cū ſāctimonia: ſine q̄  
 nemo videbit deum. Nec eſt q̄ facit  
 vñ⁹ moris habitare fr̄es in vñ: no  
 uam vtiq; regi nōſtro vero paci  
 co edificās ciuitatē: q̄ et ipā iheru  
 noietur. qđ eſt viſio pacis. Vbi enī  
 ſine federe pacis. ſine obſuātia le  
 gis. ſine diſciplina et regimine ace  
 phala mſtitudo congregata fuēt nō  
 p̄p̄lus ſ; turba vocat̄: nō eſt ciuitas.  
 ſ; cōfuſio babilonē exhibet: de iheru  
 ſalē habet nihil. Sed quēadmodū  
 fieri poſſe videt̄: ut rex tantus in  
 ſponſū trāſeat: ciuitas p̄moueāt in  
 ſpōſam. Sola hoc p̄t. q̄ nihil nō p̄t:  
 caritas fortis ut mors. Quō nō fa  
 cile iſtā leuet: q̄ illū iam inclinauit.  
 Verū hinc tibi nullaten⁹ cōſolāda  
 prior illa quā dixim⁹ cōſideratō tui:  
 hic q̄ potiffimum fidei magnanimi  
 tas exerceat. Deniq; et ipſe ait. De  
 ſpōſaui te mihi in fide: deſpōſaui te  
 mihi iudicio et iuſticia. ei⁹ nō tuā in  
 cellige: deſpōſaui te in miſericordia  
 et miſeratōib;. Si non fecit ille qđ  
 ſpōſus. ſi non tāq̄ ſpōſus amauit. ſi  
 nō zelat⁹ tāq̄ ſpōſus: noli acq̄ſcē  
 ſpōſā te arbitrari. Itaq; fr̄es mei  
 ſi p̄ abūdante; affectōne p̄is mā

gmi tom<sup>9</sup> esse p<sup>9</sup>hamur. si tēplū dei p<sup>9</sup>  
sac<sup>9</sup>ificatōez. si ciuitas sumi regis.  
p<sup>9</sup>socialis vite cōmunionē: si sponsa  
immortalis spōsi p<sup>9</sup>dilectōez: puto  
iam nō esse qd<sup>9</sup> dicere verear n<sup>9</sup>ram  
esse solēnitatē. Nec miremini q<sup>9</sup> in e  
ris agē hēc celebritas: si qd<sup>9</sup> agē  
et in celis. Nemp<sup>9</sup> si vt veritas ait.  
et nō p<sup>9</sup>t nō eē verū. sup<sup>9</sup> vno pctōre  
penitētiā agēte gaudiū est in celis  
etiā angelis dei: nō est dubiū multi  
plex eē sup<sup>9</sup> tā mltōz penitētia pec  
catorū. Adhuc ampli<sup>9</sup> vultis audi  
re: Et iā gaudiū dñi est fortitudo  
n<sup>9</sup>ra. Colletemur ergo angelis dei.  
ogaudēam<sup>9</sup> deo. et in g<sup>9</sup>arū actōne  
p<sup>9</sup>ns solēmitas agat: q<sup>9</sup> quāto nobil<sup>9</sup>  
domestica: tanto ampli<sup>9</sup> debet esse  
 deuota.

**Sermo vi. vnde sup<sup>9</sup>.**

**D**omestica nobis celebritas  
debitio domus n<sup>9</sup>re. magis  
aut domestica n<sup>9</sup>ra ipōz de  
bitio. N<sup>9</sup>ra si qd<sup>9</sup> illa asperio. n<sup>9</sup>ra il  
la bñdictio. n<sup>9</sup>ra osecratio fuit: quē  
p<sup>9</sup>man<sup>9</sup> scōz celebrata pontificuz  
etiā hōbie āmuerfario redicu<sup>9</sup> voti:  
ul laudibz ad mēoriā reuocat. Nū  
qd<sup>9</sup> de lapidibz cura ē deo: Nō parie  
tes dicūt. s<sup>9</sup> hoies: ipi enī cura est de  
nobis. Vn<sup>9</sup> hō erat iacob et bormiel  
vidit descēdētes angelos et ascēden  
tes. Parū est s<sup>9</sup>: etiā dñm ang<sup>9</sup>loruz  
adesse testatus est dicēs. Vere dñs  
est in loco isto: tēgo nesciebā. Mi  
ratur enī g<sup>9</sup>az: et dignatōis magni  
tudine expauescit. Quā eribilioz ē  
iste loc<sup>9</sup>. q<sup>9</sup> euidēt<sup>9</sup> certiusq<sup>9</sup> dñs ē  
in loco isto: vbi nimirū nō mō duo ā  
eres s<sup>9</sup> tam multi i ipi<sup>9</sup> agregati no  
mine pleuerāt. Nemo iā nesciat: ne  
mō vñ ignoret. Si qd<sup>9</sup> nō accipi  
m<sup>9</sup> spm mūdi hui<sup>9</sup>: s<sup>9</sup> spm q<sup>9</sup> ex deo  
ē: vñ sciam<sup>9</sup> q<sup>9</sup> a deo data sūt nob<sup>9</sup>.

**T**erribilis plane loc<sup>9</sup>. et dign<sup>9</sup> om  
ni reuerētia: quē fideles viri inbabi  
tāt. quē angeli sac<sup>9</sup>ti frēq<sup>9</sup>ntāt: quē  
sua q<sup>9</sup> p<sup>9</sup>ntia. dñs ipē dignat<sup>9</sup>. Quō  
eni tātus patriarcha nescire potue  
rat. q<sup>9</sup> nō esset loc<sup>9</sup> vbi nō esset de<sup>9</sup>:  
S<sup>9</sup> forte aliud esse mirat<sup>9</sup> ē vbi ait  
Vere dñs ē in loco isto. Tbi vere ē  
et vere dñs est: vbi in ei<sup>9</sup> noie ange  
li fil<sup>9</sup> et hoies agregātur. Licet enī  
in omni loco sit q<sup>9</sup> n<sup>9</sup>lo diuidit<sup>9</sup> loco:  
signāter tñ dicim<sup>9</sup>. p<sup>9</sup>r n<sup>9</sup> q<sup>9</sup> es in ce  
lis. q<sup>9</sup> aliē illic et p<sup>9</sup>o quodā mō. p<sup>9</sup>se  
tē se exhibeat: nō qd<sup>9</sup> ipē diuēsus.  
s<sup>9</sup> diuersa distinguens. Est ergo in  
omni loco. oīa vniūsaliter oīnēs. oīa  
q<sup>9</sup> disponēs. s<sup>9</sup> lōge tñ aliē atz alitez  
Apu<sup>9</sup> hoies malos ē p<sup>9</sup>ntās atz dis  
simulās: apud electos hoies opant<sup>9</sup>  
et suās: apud sup<sup>9</sup>os pascēs et cubās:  
apud inferos arguēs et dānans. Fa  
cit solem suū oriri etiā sup<sup>9</sup> malos: s<sup>9</sup>  
vbi malozū interm<sup>9</sup> dissimulatō est  
qd<sup>9</sup> dāmodo veritas nō est. Itaq<sup>9</sup> si  
dicere licet. apud impios ē in dissim  
ulatōne. apud iustos in veritate:  
apud angelos in felicitate: apud i  
feros in feritate sua. Durū vob<sup>9</sup> so  
nat. q<sup>9</sup> feritate dixi: ego vero t<sup>9</sup>raz  
vereor: et furozē. Dñe ne i furozē tuo  
arguas me: cetera. Vere inq<sup>9</sup> dñs  
est i loco isto. Vbi enī pluit sup<sup>9</sup> iu  
stos et iniustos. p<sup>9</sup>r ē. et p<sup>9</sup>r miseric<sup>9</sup>diarū:  
expectās hoies ad p<sup>9</sup>ntiam. Vbi dā  
nat obstinatos. iudex ē: et ho<sup>9</sup> redūz  
incidere i man<sup>9</sup> dei viuētis. Vbi cu  
bat spōsus ē: et b<sup>9</sup>tā aīa q<sup>9</sup> introduce  
rit i cubiculū suū. Ceterū i loco isto  
vere dñs ē: si tñ fuim<sup>9</sup> ei i spū et ve  
ritate. Nō enī vere dñs erat apud  
eos q<sup>9</sup> dicebat. Quid vocatis me  
dñe dñe: et non facitis qd<sup>9</sup> dico? Te  
stāē sacre l<sup>9</sup>re i pabulo olim positū p<sup>9</sup>  
mū adā. ut opare<sup>9</sup>. et custodiret illū

Sic sanctus adam in ecclesia factorum in congregatōne suorum. in orto deliciarum: siquidē delicie sue esse cum filiis hominum: ita inquit et ipse dominus est in loco isto: ut operetur atque custodiat. Alioquin si non dominus edificauerit domum iuanū laborauerit qui edificat eam: sic nihilominus nisi ipse custodierit ciuitatē frustra vigilat qui custodit eam. Porro angelos ascendentes et descendentes esse in loco isto: patriarchalis ipse uisio manifestat. Ascendentes ut uideant faciem patris: descendentes ut prouideant nobis. Quid nos. quomodo hic esse debemus. in quanta reuerentia stare in loco isto: ubi deus est opas et suas ascendentes et descendentes. Nimirum penitentes et expectantes esse nos ouem. Hoc est enim obliuisci qui retro sunt. ignorare. repromissum. recogitare. an nos illos in amaritudine anime nostre: ac demceps cogitatione filii et audibitate extendere nos in anteriora. Ad hoc uenimus: in hoc positi sumus. Nec sunt qui exiguntur a nobis: propter ita penitudo peccatorum: et futurorum expectatio premiorum.

In psalmum qui habitat super montem. Considero labores vestros fratres: non sine magno miserationis affectu. Quero solatiorum quam exhiberi possim. et corporalis occurrat: si ea non potest quicquam. magis et obesse plurimum potest. Si quidem modica semetis detractio non modicum mellis est detrimētum: et si penitentia vestra minuatur miseratione crucis deli: paulatim gemis corona vestra prouatur. Quid tamen agimus? Vbi prophetae farinula? Si quidē mors in olla est: et mortificamini tota die in ieiuniis multis: in laboribus frequenter. in uigiliis super modum: propter ea que intrin-

secus sunt. stritio cordium. et multitudine temptatorum. Mortificamini: si propter eum qui mortuus est pro uobis. Quod si abundat tribulatio vestra pro eo: abundabit solatio vestra pro eo: ut in eo delectetur anima. que in hijs renuit solari. Apud ipsum namque ipsa quod tribulatio magna quod solatio poterit inueniri. Nonne enim certum est. super uires humanas. ultra naturam. contra consuetudinem esse: que sustinetis? Alii igitur portat ista: ille sine dubio qui secundum apostolum portat omnia et obstat tribulationibus suis. Nonne ex hoc iam suo ipsius gladio mimicus punitur: et magnitudine tribulationis de qua temptare solebat ipsa magis temptationes exsuperat: tanquam certissimum diuine pietatis argumentum? Quid enim timendum nobis: si adest qui portat omnia? Dominus protector uite mee: a quo trepidabo? Nam et si ambulauero in medio umbræ mortis non timebo mala quoniam tu mecum es. Quid est quod totam molem ire sustinet? Et uersus orbis cui intretur? Nam si est aliquid quod sustineat cetera: ipsum a quo sustinetur. Non mouetur nisi statutis uerbis omnia portat. Verbo enim domini celi firmati sunt: et spiritu oris eius omnis virtus eorum. Propterea ut sit uobis in uerbo domini solatio. maxime hijs diebus quibus sicut omnino dignum est aliquatenus maior est labor uester: non erit inutile tractare uobiscum aliquid de scripturis sanctis: quod etiam aliqui vestrum rogauerunt. Vnde nobis eligendus est psalmus ipse de quo temptatoris occasio: mimicus assumptus: ut inde confringatur arma maligni: unde sibi usurpata praeiungatur. Propterea nolo vos ignorare fratres: quoniam manifeste imitatores sunt inimici: qui cumque de scripturis sanctis aliquid non sancte usurpant: et detinent ueritatem dei.